

Lieta C-69/21**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar Tiesas Reglamenta 98. panta 1. punktu****Iesniegšanas datums:**

2021. gada 4. februāris

Iesniedzējtiesa:*Rechtbank Den Haag, zittingsplaats 's-Hertogenbosch* (Hāgas tiesa, tiesas sēžu vieta Hertogenbošā, Nīderlande)**Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:**

2021. gada 4. februāris

Prasītājs:

X

Atbildētājs:*Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid***Pamatlietas priekšmets**

Pamatlieta ir par jautājumu, vai X ir jāpiešķir uzturēšanās atļauja vai attiecīgi ir jāaptur izceļošanas pienākums nopietnu veselības problēmu dēļ un kā ietekmēs veselību tas, ja nevarēs turpināt X ārstēšanu (atsāpināšana ar medicīniskajām kaņepēm), jo viņam ir jāizpilda *Vreemdelingenwet 2000* [2000. gada Ārvalstnieku likumā] paredzētais izceļošanas pienākums.

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamats

Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 1., 4., 7. un 19. panta interpretācija.

Rechtbank (pirmās instances tiesa, Nīderlande) lūdz interpretēt Hartas 19. panta 2. punktu, lasot to kopā ar Hartas 1. un 4. pantu un ņemot vērā Direktīvu 2008/115/EK, lai novērtētu, vai ir jāaptur ārvalstnieka izceļošanas pienākums nopietnu veselības problēmu dēļ. Turklāt *Rechtbank* lūdz interpretēt Hartas 7. pantu, lai novērtētu, vai medicīniskā aprūpe dalībvalstī ir privātās dzīves aspekts, kas ir jāņem vērā, izskatot uzturēšanās atļaujas pieteikumu.

Prejudiciālie jautājumi

I Vai būtisks sāpju intensitātes pieaugums nesniegtas medicīniskās aprūpes un nemainīgas klīniskās ainas gadījumā var būt situācija, kas ir pretrunā Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 19. panta 2. punktam, lasot to kopā ar Hartas 1. un 4. pantu, ja netiek apturēts no Direktīvas 2008/115/EK (turpmāk tekstā – “Atgriešanas direktīva”) izrietošais izceļošanas pienākums?

II Vai tāda stingra termiņa noteikšana, kurā ir jāizpaužas nesniegtas medicīniskās aprūpes sekām, lai atzītu ar veselību saistītus šķēršļus no Atgriešanas direktīvas izrietošā atgriešanās pienākuma izpildei, ir saderīga ar Hartas 4. pantu, lasot to kopā ar Hartas 1. pantu? Ja stingra termiņa noteikšana nav pretrunā Savienības tiesībām, vai dalībvalsts drīkst paredzēt vienādu vispārēju termiņu visām iespējamām slimībām un visai iespējamai ietekmei uz veselību?

III Vai tiesiskais regulējums, saskaņā ar kuru izraidīšanas sekas ir jānovērtē vienīgi saistībā ar jautājumu, vai un ar kādiem nosacījumiem ārvalstnieks var ceļot, ir saderīgs ar Hartas 19. panta 2. punktu, lasot to kopā ar Hartas 1. un 4. pantu, kā arī Atgriešanas direktīvu?

IV Vai Hartas 7. pantā, lasot to kopā ar Hartas 1. un 4. pantu un ņemot vērā Atgriešanas direktīvu, tiek prasīts, lai ārvalstnieka veselības stāvoklis un ārstēšana, ko viņš šajā ziņā saņem dalībvalstī, tiktu novērtēti saistībā ar jautājumu, vai uzturēšanās ir jāatļauj, pamatojoties uz privātās dzīves apsvērumiem? Vai Hartas 19. panta 2. punktā, lasot to kopā ar Hartas 1. un 4. pantu un ņemot vērā Atgriešanas direktīvu, tiek prasīts, lai novērtējumā, vai veselības problēmas var uzskatīt par izraidīšanas šķēršļiem, tiktu ņemta vērā privātā un ģimenes dzīve Hartas 7. panta izpratnē?

Atbilstošās Savienības tiesību normas

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/115/EK (2008. gada 16. decembris) par kopīgiem standartiem un procedūrām dalībvalstīs attiecībā uz to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi (Atgriešanas direktīva): 5., 6. un 9. pants

Eiropas Savienības Pamattiesību harta: 1., 4., 7., 19., 51. un 52. pants

Atbilstošās valsts tiesību normas

Vreemdelingenwet 2000 (2000. gada Ārvalstnieku likums, turpmāk tekstā – “Vw”): 64. pants

Vreemdelingencirculaire 2000 (Ārvalstnieku apkārtraksts, turpmāk tekstā – “Vc”): A3/7. nodaļa

Īss pamatlietas faktisko apstākļu un tiesvedības izklāsts

- 1 X ir dzimis 1988. gadā un ir Krievijas valstspiederīgais. Viņa izcelsmes valsts ir Krievija. Sešpadsmit gadu vecumā viņš saslima ar īsto policitēmiju (*polycythaemia vera*), kas ir rets asins vēža veids. X Nīderlandē tika ārstēts, veicot atsāpināšanu ar medicīniskajām kaņepēm. Krievijā medicīniskās kaņepes nav likumīgi pieejamas.
- 2 2016. gada 19. maijā X Nīderlandē otrreiz iesniedza patvēruma pieteikumu. Pamatojumā viņš norādīja, ka cieš no īstās policitēmijas, kas viņa izcelsmes valstī tika ārstēta ar tradicionālām zālēm. Viņš apgalvoja, ka ir izjūts šo zāļu blakusparādības un ka kaņepes labāk mazina sāpes. Viņš esot audzējis kaņepes medicīniskām vajadzībām un tāpēc esot saskāries ar tādām problēmām, ka viņam ir vajadzīga aizsardzība.
- 3 Ar 2018. gada 29. marta lēmumu *Staatssecretaris* [Valsts sekretārs, Nīderlande] noraidīja X patvēruma pieteikumu. X apgalvojumi saistībā ar problēmām, ko viņam sagādājusī kaņepju audzēšana personīgai lietošanai, *Staatssecretaris* skatījumā nav ticami. Turklāt *Staatssecretaris* nolēma, ka nevar piešķirt parasto uzturēšanās atļauju X un ka izceļošanas pienākums netiek apturēts saskaņā ar Vw 64. pantu (Veselības stāvoklis).
- 4 2018. gada 20. decembrī *Rechtbank* daļēji apmierināja X celto prasību par šo lēmumu un daļēji atcēla minēto lēmumu. Šis nolēmums tika apstiprināts apelācijas instancē. Tātad galīgi ir atzīts, ka X nav ne tiesību saņemt bēgļa statusu, ne alternatīvo aizsardzību. Tomēr *Staatssecretaris* atkārtoti bija jālemj par atsaukšanos uz Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk tekstā – “ECPAK”) 8. pantu un lūgumu piemērot Vw 64. pantu.
- 5 Ar 2020. gada 19. februāra lēmumu *Staatssecretaris* pieņēma jaunu nolēmumu par X otro patvēruma pieteikumu. Saskaņā ar to X nevar saņemt parasto termiņuzturēšanās atļauju atbilstoši ECPAK 8. pantam, un izceļošanas pienākums netiek apturēts saskaņā ar Vw 64. pantu.

Pamatlietas dalībnieku galvenie argumenti

- 6 X uzskata, ka viņam ir jāsaņem uzturēšanās atļauja saskaņā ar ECPAK 8. pantu vai attiecīgi ir jāaptur Vw 64. pantā paredzētais izceļošanas pienākums. Viņš pamato to ar savu veselības stāvokli, savu ārstēšanu Nīderlandē un sekām, ja viņš nevarētu turpināt šo ārstēšanu, atgriežoties Krievijā.
- 7 X apgalvo, ka ārstēšana ar medicīniskajām kaņepēm ļauj mazināt sāpes par aptuveni 70 %. Šāda ārstēšana viņam esot tik būtiska, ka, to zaudējot, viņš nevarētu dzīvot cilvēka cienīgā veidā, tāpēc viņam esot jāpiešķir uzturēšanās tiesības saskaņā ar ECPAK 8. pantu. Bez kaņepēm sāpju dēļ viņš nebūšot spējīgs ne gulēt, ne ēst, kas radītu smagas fiziskas un psihiskas sekas. X apgalvo, ka tad

viņš nonāktu depresīvā un suicidālā stāvoklī. Tādējādi atsāpinašanas pārtraukšana ātri izraisītu ārkārtas situāciju veselības ziņā.

- 8 *Staatssecretaris* uzskata, ka X ārstēšana Nīderlandē nav pietiekama, lai raksturotu privātās dzīves aspektu ECPAK 8. panta izpratnē, tāpēc viņam neesot jāpiešķir uzturēšanās tiesības uz šā pamata. Tas, ka atsāpinašanai X vairs nevarēs izmantot medicīniskās kaņepes, neradot ārkārtas situāciju veselības ziņā. Zināmos apstākļos X varot ceļot. Tāpēc arī neesot iespējams apturēt izceļošanas pienākumu, pamatojoties uz veselības apsvērumiem saskaņā ar Vw 64. pantu.

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu motīvu izklāsts

- 9 Pamatlieta ir par jautājumu, vai prasītājam ir jāpiešķir uzturēšanās tiesības vai attiecīgi ir jāaptur izceļošanas pienākums viņa veselības stāvokļa dēļ, un par ietekmi uz veselību ārstēšanas pārtraukšanas dēļ, jo viņam ir jāizpilda izceļošanas pienākums.
- 10 Vw 64. pantā un Vc A3/7. nodaļā ir noteikti pārbaudes kritēriji, novērtējot, vai var apturēt ārvalstnieka izceļošanas pienākumu nopietnu veselības problēmu dēļ un vai tāpēc viņš var saņemt likumīgas uzturēšanās tiesības. *Staatssecretaris* var izdot rīkojumu apturēt Vw 64. pantā paredzēto izceļošanas pienākumu, ja ārvalstnieka veselības stāvoklis neļauj ceļot vai ja, ņemot vērā veselības apsvērumus, pastāv faktiskis ECPAK 3. panta prasību pārkāpuma risks. Saskaņā ar šiem pārbaudes kritērijiem faktiskis ECPAK 3. panta prasību pārkāpuma risks pastāv tikai tad, ja no BMA¹ apsvērumiem izriet, ka medicīniskās aprūpes pārtraukšana, visticamāk, izraisīs ārkārtas situāciju veselības ziņā un ārvalstnieka izcelsmes valsts rīcībā nav ārstēšanas iespēju vai tās viņam tur nav pieejamas.
- 11 Ar ārkārtas situāciju veselības ziņā saprot situāciju, kad, pamatojoties uz jaunākajām medicīnas un zinātnes atziņām, tiek konstatēts, ka ārstēšanas pārtraukšana trīs mēnešu laikā izraisīs nāvi, invaliditāti vai jebkādu citu smagu garīgu vai fizisku kaitējumu. Valsts judikatūrā, ņemot vērā Eiropas Cilvēktiesību tiesas (turpmāk tekstā – “ECT”) judikatūru, tiek uzskatīts, ka var būt pārkāptas ECPAK 3. panta prasības, ja smagi slima ārvalstnieka izraidīšana var izraisīt faktisku risku, ka nopietni, ātri un neatgriezeniski pasliktināsies viņa veselības stāvoklis, radot smagas ciešanas vai būtiski samazinot dzīves ilgumu tāpēc, ka izcelsmes valstī nav nodrošināta atbilstoša ārstēšana vai viņam nav pieejama šāda ārstēšana.
- 12 X pamatoja savu nostāju, ka viņa veselības problēmām būtu jābūt iemeslam apturēt izceļošanas pienākumu, tostarp ar savu ārstu vēstulēm. No šīm vēstulēm

¹ *Bureau Medische Advisering* (Medicīnisko konsultāciju birojs, Nīderlande, turpmāk tekstā – “BMA”) darbojas *Ministerie van Veiligheid en Justitie* [Drošības un tieslietu ministrijas] paspārnē un savu pasūtītāju, *Immigratie- en Naturalisatiedienst* (IND) [Imigrācijas un naturalizācijas dienests, Nīderlande], pēc tā lūguma konsultē par ārvalstnieka veselības aspektiem saistībā ar lēmuma, kas paredzēts *Vreemdelingenwet 2000*, pieņemšanu.

izriet, ka viņam ir intensīvas sāpes, kas, ārstējot ar kaņepēm, vēl tieši ir paciešamas, un ka pastāv kontraindikācijas alternatīvu pretsāpju līdzekļu lietošanai.

- 13 Ņemot to vērā, *Staatssecretaris* lūdza *BMA* iesniegt savus apsvērumus. *BMA* tostarp informēja, ka kaņepju kā zāļu efektivitāte nav pierādīta, tāpēc kaņepes nav zāles un līdz ar to nav iespējams sniegt atzinumu par to, kas notiktu, ja šo līdzekli vairs nevarētu lietot, jo Krievijā tas kā pretsāpju līdzeklis nav pieejams. Tā kā nav pierādījumu par kaņepju kā zāļu efektivitāti, nevar apgalvot, ka kaņepju lietošana novērstu to, ka ātri iestājas ārkārtas situācija veselības ziņā. Turklāt *BMA* uzskata, ka kaņepēm ir pietiekami daudz alternatīvu, no kurām ir iespējams izvēlēties medicīniski pieņemamus risinājumus.
- 14 Nav strīda par to, ka savā izcelsmes valstī X nav pieejama ne ārstēšana ar medicīniskajām kaņepēm, ne alternatīvas pretsāpju terapijas metodes. Tas nozīmē, ka, neapturot izceļošanas pienākumu, tiks pārtraukta X ārstēšana atsāpināšanas ziņā. Tad rodas jautājums, kā ietekmēs veselību tas, ka tiks pārtraukta ārstēšana ar medicīniskajām kaņepēm. No ārstējošo ārstu sniegtās informācijas pagaidām *Rechtbank* secina, ka, neveicot atsāpināšanu, klīniskā aina nemainīsies.
- 15 Līdz brīdim, kad *Rechtbank* lūgs medicīnas ekspertam novērtēt paredzamo ietekmi uz veselību un laiku, kad tāda ir sagaidāma, pārtraucot ārstēšanu ar kaņepēm, ir jālūdz Tiesai interpretēt aizsardzības, kas Hartas 1., 4. un 19. pantā paredzēta smagi slimiem ārvalstniekiem, apjomu. Protī, tik ilgi, kamēr *Rechtbank* nav skaidrs, vai ciešanu pieaugums pats par sevi var būt šķērslis izraidīšanai, kādā termiņā ir jāpalielinās ciešanām, lai nepieļautu izraidīšanu, un vai ir jāņem vērā iespējamā psihiskā ietekme saistībā ar sāpju pieaugumu novērtējumā, vai var iestāties ārkārtas situācija veselības ziņā, ja X izpildīs savu izceļošanas pienākumu, nav lietderīgi lūgt attiecīgu eksperta atzinumu.
- 16 Hartas 52. panta 3. punktā ir noteikts, ka tiktāl, ciktāl Hartā ir ietvertas tiesības, kas atbilst ECPAK garantētajām tiesībām, šo tiesību nozīme un apjoms ir tāds pats kā šajā konvencijā noteiktajām tiesībām. No Paskaidrojumiem par Hartu izriet, ka Hartas 1. pants ir visu pamattiesību stūrakmens, ka Hartas 4. pants atbilst ECPAK 3. pantam, ka Hartas 7. pants atbilst ECPAK 8. pantam un ka Hartas 19. panta 2. punktā ir atsauce uz ECT judikatūru par ECPAK 3. pantu.

Pirmais jautājums

- 17 *Rechtbank* nav zināms par Tiesas judikatūru, kas attiecas uz Hartas 19. panta 2. punkta, lasot to kopā ar Hartas 1. un 4. pantu, interpretāciju saistībā ar vērtējumu, vai pastāv ar veselību saistīts izraidīšanas šķērslis, ja, nepastāvot medicīniskās aprūpes iespējam izcelsmes valstī, klīniskā aina nepasliktinās, taču stipri palielinās sāpes. Tā lūdz sniegt interpretāciju aizsardzībai, kas šajās normās piešķirta smagi slimam ārvalstniekam.
- 18 *Rechtbank* skatījumā arī būtiskam ciešanu intensitātes pieaugumam atsāpināšanas pārtraukšanas dēļ, kura pamatā nav “a serious, rapid and reversible decline in his

or her state of health” (ECT spriedums, 2016. gada 13. decembris, *Paposhvili* pret Beļģiju, CE:ECHR:2016:1213JUD00417381, 183. punkts), tātad X gadījumā īstās policitērijas klīniskās ainās pasliktināšanās, būtu jābūt piemērojama aizsardzībai, kas Hartā paredzēta smagi slimam ārvalstniekam.

Otrais jautājums

- 19 Atbilstoši *Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State* (Valsts padomes Administratīvo tiesību nodaļa, Nīderlande, turpmāk tekstā – “*ABRvS*”) pastāvīgajai judikatūrai ir jāņem vērā tikai tāda ietekme uz veselību, kas izpaužas trīs mēnešu laikā pēc medicīniskās aprūpes pārtraukšanas, lai novērtētu, vai ārstēšanas pārtraukšana izraisīs ārkārtas situāciju veselības ziņā. *ABRvS* uzskata, ka šis kritērijs ir saistīts ar veselības stāvokļa ātras pasliktināšanās prasību, kas noteikta sprieduma *Paposhvili* 183. punktā. Tomēr *ABRvS* nekad nav pamatojusi, kāpēc šajā gadījumā ir spēkā maksimālais termiņš un kāpēc tas ir trīs mēneši. Spriedumā *Paposhvili* ECT nav tieši noteikusi laikposmu, bet ir nospriedusi, ka “the impact of removal on the person concerned must be assessed by comparing his or her state of health prior to removal and how it would evolve after transfer to the receiving State” (188. punkts), turklāt ECT ir atsaukusies tikai uz veselības stāvokļa izmaiņām, ja tiek izbeigta medicīniskā aprūpe.
- 20 Tāpēc *Rechtbank* vēlas noskaidrot, vai stingrs termiņš, kurā ir jāizpaužas medicīniskās aprūpes pārtraukšanas sekām, ir saderīgs ar Savienības tiesībām un vai dalībvalstis neatkarīgi no slimības un medicīniskās aprūpes veida var noteikt termiņu, kurā ir jāizpaužas ietekmei uz veselību, lai tiktu apturēts izceļošanas pienākums, tādējādi dodot ārvalstniekam likumīgas uzturēšanās iespēju.

Trešais jautājums

- 21 Valsts judikatūrā izraidīšanas ietekme uz veselību tiek novērtēta tikai tā, ka tiek pārbaudīti apstākļi, kādos var notikt brauciens. Jautājums par to, vai pārsūtīšana vai izraidīšana ietekmēs veselību, saskaņā ar valsts tiesību aktiem, politikas pamatnostādņiem un *ABRvS* pastāvīgo judikatūru netiek ņemts vērā, novērtējot, vai izraidīšana ir pretrunā Hartai vai ECPAK.
- 22 Tomēr sprieduma *Paposhvili* 188. punktā ECT ir norādījusi, ka personas izraidīšanas sekas ir jānovērtē, salīdzinot tās veselības stāvokli pirms izraidīšanas un tā iespējamās izmaiņas pēc izraidīšanas. Tas, šķiet, liecina, ka ir jāņem vērā visa pārsūtīšanas ietekme uz veselību, lai noteiktu, vai izraidīšana rada ārkārtas situāciju veselības ziņā, un nedrīkst novērtēt tikai to, vai ietekmi uz veselību var ierobežot, nosakot brauciena nosacījumus.
- 23 2017. gada 16. februāra spriedumā *C. K. u.c.*, C-578/16 PPU, EU:C:2017:127, saistībā ar pārsūtīšanu saskaņā ar Dublinas sistēmu Tiesa ir nospriedusi, ka valsts iestādes nedrīkst ņemt vērā vienīgi sekas, kas izriet no attiecīgās personas fiziskas transportēšanas no vienas dalībvalsts uz otru, bet ir jāņem vērā visas būtiskās un nelabojamās sekas, kas izriet no pārsūtīšanas (76. punkts). Šajā lietā runa ir par

atgriešanu uz izcelsmes valsti, nevis par pārsūtīšanu uz citu dalībvalsti, bet *Rechtbank* nav saprotams, kāpēc pirmajā gadījumā pārsūtīšanas kā tādas ietekme uz veselību nav jāņem vērā, novērtējot, vai ārvalstniekam, kuram ir ļoti nopietnas veselības problēmas, var atteikt uzturēšanās tiesības.

- 24 Tomēr saskaņā ar spriedumu *C. K. u.c.*, kā to interpretē *ABRvS*, novērtējumā šis aspekts netiek ņemts vērā. *Rechtbank* jautā Tiesai par šādu valsts pārbaudes kritēriju saderību ar Hartas 4. pantu.

Ceturtais jautājums

- 25 Šajā lietā runa ir arī par jautājumu, vai ārvalstnieka veselības stāvoklis un medicīniskā aprūpe dalībvalstī, kā to apgalvo X, var tikt uzskatīta par daļu no privātās dzīves, kas ir aizsargāta saskaņā ar Hartas 7. pantu un ECPAK 8. pantu.
- 26 2001. gada 6. maija spriedumā *Bensaid* pret Apvienoto Karalisti, CE:ECHR:2001:0206JUD004459998, ECT ir norādījusi, ka nav izslēgts, ka situācija, kas nesasniedz ECPAK 3. pantā noteikto sliekšni, tomēr var tikt kvalificēta kā ECPAK 8. panta prasību pārkāpums, ja uzturēšanās (vairs) netiek atļauta. Šajā kontekstā ECT ir nospriedusi, ka jēdziens “privāta dzīve” nav definēts izsmēloši un ka arī psihiskā veselība ir jāuzskata par neatņemamu privātās dzīves sastāvdaļu ECPAK 8. panta izpratnē.
- 27 Pretēji *ABRvS* viedoklim *Rechtbank* uzskata, ka no sprieduma *Paposhvili* izriet, ka novērtējumā, vai veselības apsvērumi nepieļauj izraidīšanu, ir nozīme arī ECPAK 8. pantam. Ir jāpiebilst, ka patvēruma procedūrā pēc savas ierosmes ir jāpārbauda, vai ārvalstniekam ir tiesības uz uzturēšanās atļauju saskaņā ar ECPAK 8. pantu, ja viņš nevar saņemt bēgļa statusu vai alternatīvo aizsardzību. Tāpēc *Rechtbank* lūdz precīzāk interpretēt jautājumu, vai tad, ja ārvalstnieks lūdz piešķirt uzturēšanās atļauju nopietnu veselības problēmu un attiecīgas medicīniskās aprūpes dalībvalstī dēļ, valsts iestādēm ir jāņem vērā arī veselības apstākļi kā privātās dzīves aspekts, lai novērtētu, vai ārvalstniekam ir uzturēšanās tiesības saskaņā ar ECPAK 8. pantu, un vai tām šie apstākļi kā privātās dzīves aspekts ir jāņem vērā procedūrā, kur ārvalstnieks lūdz apturēt izceļošanas pienākumu.
- 28 Ārvalstniekam ir būtiski saņemt atbildi uz ceturto prejudiciālo jautājumu, jo uzturēšanās atļaujas piešķiršana, pamatojoties uz privātās dzīves apsvērumiem, no juridiskā viedokļa ir lielākas uzturēšanās tiesības nekā izceļošanas pienākuma apturēšana saskaņā ar *Vw* 64. pantu.

Atbilžu ierosinājumi

- 29 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, iesniedzējtiesa iesaka Tiesai uz prejudiciālajiem jautājumiem atbildēt šādi:

I Ņemot vērā Hartas 19. panta 2. punktu, lasot to kopā ar Hartas 1. un 4. pantu, kā arī Atgriešanas direktīvu, dalībvalstīm novērtējumā, vai pastāv tāds ar

veselību saistīts šķērslis, ka smagi slimam ārvalstniekam netiek noteikts izceļošanas pienākums, pat ja klīniskā aina pati par sevi nemainās, ir jāņem vērā visa ietekme uz veselību, ko radītu tādas medicīniskās aprūpes pārtraukšana, ko šis smagi slimais ārvalstnieks saņem dalībvalstī. Vajadzības gadījumā ir jāaptur izceļošanas pienākums vai attiecīgi ir jāatļauj (pagaidām) nepildīt izceļošanas pienākumu, un līdz ar to ir jānodrošina likumīgas uzturēšanās iespēja.

II Ņemot vērā Hartas 19. panta 2. punktu, lasot to kopā ar Hartas 1. un 4. pantu, kā arī Atgriešanas direktīvu, dalībvalstīm novērtējumā, vai pastāv ar veselību saistīts izraidīšanas šķērslis, vienmēr ir jāņem vērā individuālā gadījuma konkrētie apstākļi, turklāt tiesiskais regulējums, saskaņā ar kuru drīkst neņemt vērā ietekmi uz veselību, kura rodas pēc vispārējā maksimālā termiņa beigām, ir nesaderīgs ar absolūti piemērojamo Hartas 4. pantu.

III Ņemot vērā Hartas 19. panta 2. punktu, lasot to kopā ar Hartas 1. un 4. pantu, kā arī Atgriešanas direktīvu, dalībvalstīm novērtējumā, vai var iestāties ārkārtas situācija veselības ziņā un vai ļoti smagi slimam ārvalstniekam ar veselību saistītu šķēršļu dēļ ir jāatļauj (pagaidām) nepildīt atgriešanās pienākumu un līdz ar to iegūt likumīgas uzturēšanās tiesības, ir jāņem vērā visa izraidīšanas izraisītā ietekme uz veselību.

IV Ņemot vērā Hartas 19. panta 2. punktu, lasot to kopā ar Hartas 1., 4. un 7. pantu, kā arī Atgriešanas direktīvu, dalībvalstīm nav atļauts noteikt, ka novērtējumā, vai pastāv ar veselību saistīti izraidīšanas šķēršļi, nekad nav jāņem vērā privātā un ģimenes dzīve Hartas 7. panta izpratnē. Ja smagi slimas ārvalstnieks lūdz piešķirt uzturēšanās tiesības, pamatojoties uz privātās dzīves apsvērumiem, nevis vienkārši apturēt izceļošanas pienākumu, un ja pieteikums ir pamatots ar viņa veselības problēmām un medicīnisko aprūpi, valsts iestādēm ir jāizvērtē, vai ir jāpiešķir uzturēšanās atļauja saskaņā ar Hartas 7. pantu un ECPAK 8. pantu.